

Колотенко С. О.

Національний аерокосмічний університет імені М. Є. Жуковського

«Харківський авіаційний інститут»

Науковий керівник – Гелетка М.Л., канд. філол. наук,

доцент кафедри прикладної лінгвістики

ПЕРЕКЛАД НАЗВ КОЛЬОРІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ АНГЛІЙСЬКОЮ: ОСОБЛИВОСТІ ТА АСПЕКТИ

Переклад кольорів з однієї мови іншою – складний процес, що вимагає уваги до деталей і врахування відтінків значень кожного кольору. У випадку перекладу з української англійською це завдання стає надзвичайно важливим через різницю в сприйнятті кольорів, асоціацій і символічного значення в кожній культурі. Кольори не лише відображають фізичні характеристики світла, а й відіграють значну роль у вираженні емоцій, символізують певні концепції й можуть мати культурно зумовлене значення. Уплив цих факторів на процес мовного перекладу стає важливим аспектом, який вимагає спеціалізованого підходу й ретельного аналізу.

Українська мова використовує широкий спектр відтінків для кольорів, де деякі слова можуть відрізнятися від відповідників у англійській мові. Наприклад, українське «блакитний» може охоплювати в собі як світло-голубий, так і яскравий і насичений колір. Проте англійське «*blue*» може бути менш специфічним і не охоплювати всі відтінки «*блакитного*» в українському контексті. В англійській мові існує відтінок «*azure*», який влучно відповідає перекладу «синій» і має значення насиченого голубого кольору. Крім того, кольори мають символічне значення, яке може відрізнятися в різних культурах. Наприклад, «*блакитний*» в українській мові може бути пов'язаний із спокоєм та довірою, тоді як «*blue*» в англійській мові може мати додаткові асоціації, включаючи почуття суму та смутку.

Проте в українській мові існують не лише однотонні та прості для перекладу кольори. Також можна зустрітися з великою кількістю «складних» кольорів, таких як «білосніжний».

Переклад таких кольорів, як «*жовтогарячий*», «*червоногарячий*», «*білосніжний*», «*волошковий*» і «*салатовий*» є викликом для перекладачів через їх специфічність, що виражена в контекстуальному значенні та відтінках. Терміни «*жовтогарячий*» і «*червоногарячий*» мають специфічне звучання, що поєднує в собі глибокий відтінок жовтого та червоного, відображаючи нагрітий стан. У перекладі може знадобитися використання інших прикметників чи описових слів для передання асоціацій з температурою, наприклад, «*fiery*»

yellow», «*burning red*», «*bright red*», «*flame coloured*». «Білосніжний» поєднує в собі ідею чистоти білого разом із асоціаціями зі снігом. Переклад англійською може відбуватися за допомогою виразів, таких як «*snowy white*» або «*pure white*». «Волошковий» в українській культурі асоціюється із ніжністю та м'якістю кольору, який нагадує квітку волошки. У перекладі англійською точне відтворення цього кольору може вимагати вживання кількох слів або виразів, які передадуть український контекст. Наприклад, «*cornflower blue*» може бути використаний для наближення до відтінку «волошкового». «Салатовий» в українській мові асоціюється із свіжістю, живістю та зеленим відтінком. У перекладі англійською «салатовий» може мати кілька можливих варіантів. Наприклад, «*pale green*» чи «*mint green*», «*lettuce green*» можуть бути використані для передання суттєвих аспектів «салатового» кольору.

Дуже часто, як і нашою рідною мовою, назвою кольору англійською може бути фрукт, предмет, природне явище, яке й дає назву відтінку: баклажановий, цегляний, бузковий, вишневий і т. д. Розглянемо деякі цікаві прикметники в поєднанні з іменниками:

- *amber wine* – вино кольору бурштину;
- *an old man with silver hair* – старий чоловік із сивим волоссям;
- *a dark magenta coat* – червонувато-лілове пальто;
- *a chocolate brown pullover* – светр шоколадно-коричневого кольору;
- *a deep pink flower* – квітка насиченого рожевого кольору;
- *an azure sea* – блакитне море;
- *an olive-green skirt* – оливково-зелена спідниця;
- *a khaki manteau* – пальто кольору хакі;
- *maroon red* – каштановий червоний;
- *milky skin* – шкіра молочного кольору;
- *monochrome landscape* – однотонний ландшафт;
- *muddy brown water* – брудно-коричнева вода;
- *snow white teeth* – білосніжні зуби;
- *violet ink* – фіолетове чорнило;
- *yellow-green eyes* – жовто-зелені очі.

При перекладі кольорів важливо враховувати контекст, у якому вони вживаються. Наприклад, у літературі чи мистецтві колір може мати символічне значення, що потребує відповідного передання через переклад. Крім того, різноманітні вирази, які використовують кольори, у фразах та приказках можуть потребувати тонкої роботи перекладача для збереження сенсу та емоційного відтінку. Також точний переклад вимагає уваги до відтінків кольорів, оскільки деякі кольори можуть мати широкий спектр відтінків, що

варіюються в кожній мові. Розуміння культурних особливостей і відтінків кольорів є важливим для точного відтворення їхнього значення в перекладі.

Підсумовуючи, можна сказати, що переклад кольорів з української на англійську вимагає уважності до культурних відмінностей, контексту та відтінків кольорів. Урахування культурних відмінностей у сприйнятті кольорів є необхідним для точного та ефективного перекладу. Знання символічного значення кольорів у кожній мові, їх використання в виразах та фразах допомагає перекладачам відтворити не лише лексичне значення, але й емоційне забарвлення кольорів у тексті. Розуміння цих аспектів важливо для точного передання специфічних відтінків кольорів, забезпечуючи при цьому відповідність контексту та ефективність виразності в перекладі.